

بررسی ابعاد «حماسه‌ی سیاسی، حماسه‌ی اقتصادی»

۱۳۹۲

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان
مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی، آموزش و انتشارات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی ابعاد «حماسه‌ی سیاسی، حماسه‌ی اقتصادی»

صاحب امتیاز :

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

تألیف:

صادق علیزاده

محمد رضا دهقان پور

طراحی و صفحه آرایی :

فرزانه زاهدی

فروغ زاینده رودی

تاریخ تهیه :

فروردین ماه ۱۳۹۲

آدرس : کرمان ، میدان آزادی، ابتدای بلوار جمهوری اسلامی / تلفن : ۰۳۴۱-۲۴۳۸۳۷۰

فاکس : ۰۳۴۱-۲۴۵۳۴۶۵ / صندوق پستی : ۴۷۱-۷۶۱۷۵

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی، آموزش و انتشارات

کلیه ی حقوق برای مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی، آموزش و انتشارات محفوظ است
انتشار مطالب گزارش پژوهشی، بدون اخذ مجوز کتبی از ناشر غیرمجاز است

سخن ناشر

تامل در آنچه که توسعه اقتصادی پایدار استان خوانده می‌شود از آن حیث برای تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان و کلیه بازیگران مطرح در عرصه فعالیت‌های اقتصادی مهم می‌باشد که در تعیین نوع و شکل استراتژی آن، دارای تاثیر اساسی بر رویکرد گذار از وضع موجود به وضع مطلوب داشته باشد. براین اساس ضروری است تا ضمن مورد توجه قرار دادن مسئله آموزش، سناریوهای مختلف طراحی و مورد توجه همگان قرار گیرد تا از محل نقد و بررسی آن‌ها بهترین روش‌ها و برنامه‌های اجرایی برای نیل به توسعه پایدار تدوین شود.

مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی اتاق کرمان با درک ضرورت این موضوع اقدام به گزینش و پژوهش پاره‌ای موضوعات مرتبط با پتانسیل‌ها و مزیت‌های موجود استان نموده است که در این خصوص می‌تواند مفید و راه‌گشا باشد.

بدهی است که در نهایت مجموعه تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان استان و همه بازیگران عرصه اقتصادی هستیم که بایستی با تاسی از دیدگاه‌های مقام رهبری به ویژه در رابطه با راهبرد تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی و مهم‌تر از آن اقتصاد مقاومتی بینش و نگرش و گفتمان خود را سامان‌دهی نموده و با اتخاذ یک رویکرد بومی و درک عمیق شرایط به طراحی نقشه راه رسیدن به وضع مطلوب بپردازیم.

مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی از کلیه صاحب‌نظران، محققان در حوزه اقتصاد طلب می‌کند تا با ارائه نظرات کارشناسی خود ما را در غنی‌سازی متون این حوزه یاری رسانند.

رییس مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی، آموزش و انتشارات

چکیده مقاله

حماسه‌ی سیاسی و حماسه‌ی اقتصادی به عنوان شعار سال ۱۳۹۲ از سوی مقام معظم رهبری مطرح گردید. واژه‌ی حماسه در ادبیات، متناسب به وقایع خارق العاده و بیش از حد انتظار معمول است. پس این نامگذاری نشان می‌دهد که وقایع مهمی پیش روی کشور وجود دارد که تنها با خلق حماسه می‌توان به درستی از آنها عبور کرد. از اهم مسائل پیش رو می‌توان به مسائل هسته‌ای و تحریم‌های هدفمند شده در عرصه‌ی سیاست خارجی، مسأله‌ی انتخابات ریاست جمهوری در عرصه‌ی سیاست داخلی و به سرانجام رساندن جراحی بزرگ اقتصادی یعنی هدفمند کردن پارانه‌ها و تحقق اقتصاد مقاومتی در عرصه‌ی اقتصادی اشاره کرد. به عقیده‌ی مقام معظم رهبری بازیگران اصلی و حماسه‌سازان این میدان مردم هستند. مسئولین هیچ‌گاه نباید حضور پرشور، به موقع و حماسه‌ساز مردم را در عرصه‌های مختلف فراموش کنند و با انجام برخی کج خلقی‌ها و بد اخلاقی‌های سیاسی خاطر آنها را مکدر سازند. در واقع باید رفتار و عملکرد ائمه‌ی اطهار در کلیه‌ی زمینه‌ها الگوی مناسبی برای حاکمان جامعه باشد. اگر مسئولین با رفتار خود اذهان جامعه را مشوش سازند، نمی‌توان از مردم انتظار حرکتی خارق العاده و خلق حماسه‌ای پرشور را داشت.

واژگان کلیدی: حماسه‌ی سیاسی، حماسه‌ی اقتصادی، انتخابات، اقتصاد مقاومتی

مقدمه

سال ۱۳۹۱ با تمام سختی و پیچیدگی‌هایی که به همراه داشت به پایان رسید. در این سال شعار اساسی و کلیدی «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی» بود که می‌بایست سرلوحه امور قرار می‌گرفت و نسبت به آن اهتمام ورزیده می‌شد، که متأسفانه به نتایج مد نظر مقام معظم رهبری نرسید.

حق خواهی ایرانیان در مباحث هسته‌ای کماکان منجر به اعمال تحریم‌های برنامه‌ریزی و هدفمند شده از سوی قدرتهای غربی علیه ایران شد. تحریم‌های برنامه‌ریزی شده از یک سو و نتایج نه‌چندان موفق فاز اول طرح هدفمندی یارانه‌ها از سوی دیگر موجب شد تا بار دیگر شعار تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی به شکل دیگر و به صورت جدی‌تری از سوی مقام معظم رهبری تحت عنوان «اقتصاد مقاومتی» مطرح شود.

همچنین در خلال آن سیاستهای کلی در رابطه با شعار تولید ملی از سوی رهبری مطرح گردید. نکته‌ای که باید به آن توجه داشت این است که نباید این تصور به وجود آید که در نتیجه‌ی فشارهای داخلی و خارجی بحث اقتصاد مقاومتی مطرح گردید. چون در این صورت به محض کاهش فشارها قاعدتاً این مقوله به فراموشی سپرده می‌شود. در واقع اقتصاد مقاومتی کلید عبور از بحران امروز و بحرانهای فردا می‌باشد. اقتصاد مقاومتی به مانند فرصتی است که بایستی آن را غنیمت شمرد و درصدد تحقق آن از هیچ تلاشی فروگذاری نکرد. یقیناً مطرح شدن شعار سال جاری به معنی فراموش کردن شعارها و اهداف گذشته نیست، بلکه باید از تجربیات گذشته به عنوان چراغ راه آینده کشور استفاده نمود. گواه این سخن در پیام و شعار ارائه شده در ابتدای سال جدید کاملاً مشهود بود.

مقام معظم رهبری با اهتمام نسبت به مسائل سیاسی و مشکلات اقتصادی، سال ۱۳۹۲ را سال «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی» نامگذاری کردند. این نامگذاری علاوه بر یک راهبرد کلان برای نظام در زمینه اداره امور سیاسی و اقتصادی، بایستی چشم انداز آتی مسائل کشور و نقشه راه سیاستگذاری مسئولان و عملکرد ملت بزرگ ایران باشد. تحقق این راهبرد مستلزم توجه مردم و عنایت مسئولان

و دستگاه‌های اجرایی به اولویت و ضرورت‌های لازم جهت نیل به اهداف و چشم‌انداز تعیین شده می‌باشد. در حقیقت، رهبر معظم انقلاب نقشه راه را برای مجموعه دولت و ملت و سایر دستگاه‌های اجرایی و نظارتی مشخص کرده‌اند.

بنابراین دست‌اندرکاران امور کشور در همه‌قوا اعم از قانونگذاری، اجرایی و قضایی بایستی برای اجرایی شدن این نامگذاری فارغ از جو‌زدگی‌های رایج و به دور از سیاست‌زدگی، زمینه‌ساز خلق حماسه در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی باشند. اما چرا این راهبرد در این برهه از زمان مطرح شده، مسأله‌ی قابل تأملی است. در واقع لفظ «حماسه» در کنار سیاست و اقتصاد شرایط را نسبت به گذشته تغییر می‌دهد.

از این حیث در این گزارش سعی شده ضمن بررسی ابعاد واژه حماسه و ارائه دلایل مطرح شدن آن، به عارضه‌یابی در عرصه سیاست و اقتصاد کشور و نهایتاً ارائه راهکارهای موثر پرداخته شود.

معنای لغوی حماسه

حماسه در لغت به معنای دلاوری و شجاعت است. در واقع حماسه گزارشی از اوضاع و احوال مردمان نخستین و تاریخ صدور جهان را ترسیم می‌کند. در حماسه سخن از جنگ‌هایی است که برای استقلال یا بیرون‌راندن و شکست دشمن یا کسب نام و به‌دست آوردن ثروت صورت گرفته است. از این رو حماسه‌ی هر ملتی بیان‌کننده آرمان‌های آن ملت است. نخستین کوشش‌های ذهنی بشر در رویارویی با مرگ، زندگی، عشق و نفرت، گذشت و فداکاری در حماسه مطرح است.

انواع حماسه

حماسه اساطیری: قدیمی‌ترین و اصیل‌ترین نوع حماسه است، این حماسه مربوط به دوران ماقبل تاریخ است و بر مبنای اساطیر شکل گرفته است، مانند حماسه سومری‌ها یا بابلی‌ها.

کشور به سبب مسأله تحریم‌ها طی چند سال اخیر به گونه‌ای است که برای عبور از آن نیازمند عزم راسخ و توجه ملی برای مواجهه با تهدیدات است. این که امروز حماسه سیاسی در کنار حماسه اقتصادی مطرح می‌شود بدین معنی نیست که این دو از یکدیگر جدا هستند. در واقع شرایط کشور هم از حیث مشکلات داخلی و هم مانع تراشی‌های خارجی نیازمند حماسه‌های در هم تنیده اقتصادی و سیاسی است. به عبارت دیگر برخورد عالمانه و مقتدرانه با تحریم‌ها هم نیازمند خلق حماسه اقتصادی و هم اصلاحات سیاسی است.

شایان ذکر است برخی مسائل و مشکلات را می‌توان با عزم ملی و تعاون و همکاری به سرانجام رساند. اما قاعدتاً این مربوط به رفع مشکلات مقطعی مانند اصلاح الگوی مصرف می‌باشد که در سال ۱۳۸۸ مورد اهتمام رهبری قرار گرفت.

سال ۱۳۹۰ رهبری بر جهاد اقتصادی تأکید کردند. جهاد تعبیری فراتر از توجه همگانی و تعاون است. جهاد به معنای مواجهه‌ی متفاوت و فارغ از ملاحظات متداول برای اجرای یک برنامه و یا برخورد با یک تهدید است. جهاد دور زدن مشکلات از طریق عزم راسخ و نوآوری و شجاعت بی‌امان اجرایی است.

اما در سال ۱۳۹۲ این عزم ملی و توجه همگانی از یک طرف و نحوه‌ی مواجهه با مشکلات از سوی دیگر، مفهومی به نام حماسه را به وجود می‌آورد. در واقع حماسه ترکیبی از توجه همگانی با تأکید بر روش جهادی است. عنوان حماسه برای کارهایی است که در حالت عادی تحقق آنها امکان‌پذیر نیست.

نکته کلیدی در عنوان حماسه توجه و همت ملی است. در اینجا حضور فعال مردم در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی بسیار با اهمیت تر از روش برخورد با مشکلات پیرامون می‌باشد. از این حیث می‌توان اذعان داشت که در عبارت «جهاد»، روش برخورد و در «حماسه»، حضور جمعی مورد اهتمام می‌باشد. نکته مهم اینکه واژه‌ی حماسه، جهاد را در خود نهفته دارد.

حماسه پهلوانی: در این حماسه سخن از زندگی پهلوانان در میان است. حماسه پهلوانی ممکن است جنبه اساطیری و یا تاریخی داشته باشد. به طور مثال شاهنامه، حماسه تاریخی و زندگی رستم حماسه اساطیری است. در حماسه‌های پهلوانی قهرمان معمولاً یک پهلوان مردمی است و برای او مرگ بهتر از ننگ است. یونانیان و ایرانیان که دارای زندگی فعال بوده‌اند و با اقوامی در جنگ و صلح به سر می‌بردند دارای حماسه پهلوانی هستند.

حماسه دینی (مذهبی): قهرمان در این حماسه یکی از رجال مذهبی است و خلق حماسه بر مبنای اصول یکی از مذاهب است.

حماسه عرفانی: در این گونه حماسه قهرمان بعد از شکست دادن دیو نفس و طی سفری مخاطره‌آمیز در جاده طریقت در نهایت به پیروزی که همانا دستیابی به حقیقت است، می‌رسد. منطق الطیر عطار مثال خوبی از این حماسه می‌باشد.

حماسه طنز: در این حماسه شخصی به اصطلاح پهلوان پنبه، با توهمی که در احوال خود به وجود می‌آورد، خود دیگری را برای خود رقم می‌زند.

حماسه ملی: حماسه‌ی ملی محتوایی عمیقاً سیاسی- فرهنگی دارد که به ویژه هنگام کوشش قومی برای تشکیل یک ملت و یا هنگام آسیب دیدن و تجزیه‌شدید روح و مظاهر ملی پدیدار می‌شود تا به شکل‌گیری مجدد ارگانیزم واحدی به نام جامعه‌ی ملی یاری رساند. قهرمان این نوع حماسه عموماً مردم می‌باشند.

پرداختن به بحث انواع حماسه از این حیث مهم است که نشان می‌دهد در جریان حماسه بایستی منتظر عملی خارق العاده و بیش از حد انتظار معمول بود. یعنی قهرمانان حماسه که عموماً مردم مد نظر می‌باشند، بایستی زمینه را برای بروز تغییری شگرف مهیا سازند. در واقع همگامی و همراهی مردم در عرصه سیاست و اقتصاد در شرایط فعلی برای قوام پایه‌های نظام بسیار حائز اهمیت است.

وجه افتراق حماسه با جهاد

آن چه از نامگذاری این سال ها و اجمالاً سال ۱۳۹۲ به ذهن می‌رسد این است که شرایط سیاسی و اقتصادی

مفهوم شناسی حماسه

حماسه زبانی سلیم و بیانی فخیم، متفاوت از گفته‌های رایجی است که به داستان‌های رزمی، شکوه و جلال شایسته می‌بخشد. حماسه عملی است که با دیدن و دل بردن از عادت‌های جاری، خلق ایده‌آلهای دوردست و فتح‌قله‌های بلند را فراهم می‌سازد. حماسه مفهومی مقدس است که اگر به نیت ناب و خالص مزین شود، اعمال و رفتار را در برابر دشمن با چاشنی تعهد، دلاوری، دلیری و شجاعت و مجاهدت همراه خواهد کرد.

از این حیث زمانی نظامی، سازمانی و یا فردی در فعالیت خود دچار پدیده روزمرگی شوند، رخوت و سستی ناشی از آن زمینه انفعال و نهایتاً انهدام آن را به وجود خواهد آورد. لازمه‌ی گذر از این بحران و جلوگیری از استمرار آن، حرکتی حماسی برای پوست اندازی و قرارگیری در مسیر پویایی و پایداری است. در واقع فرآیندهای ویژه بسترهایی هستند که خلق حماسه می‌کنند و از ناممکن‌ها، ممکن می‌سازند و نمی‌گذارند حاصل سال‌ها تلاش سازمانی و اجتماعی و غیره به باد رفته و از این نظر، حماسه، شوکی است که به پیکره کم‌تحرک وارد می‌شود تا موتورش را روشن کرده و استعدادهايش را احیاء و شکوفا نماید. حماسه را می‌توان شکل‌گیری یک هم‌افزایی ملی در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی تلقی کرد.

به طور کلی، حماسه یعنی حرکت، اقدام و یا عملی بیش از آنچه انتظار می‌رود. یعنی شرایطی که می‌طلبد برای عبور از بحران‌های پیچیده امروز و فردا، وجدانه و مصرانه قدمی استوار در جهت هدفی بلند برداشته شود. از آن جایی که حماسه مفهوم فرامرزی است و به قوم و ملیتی خاص تعلق ندارد، قاعدتاً در جریان تاریخ از سوی ملت‌ها و دولت‌های بسیاری تجربه شده است که تمام آنها برای عبور از وضعیت نابسامان امروز به نیت دستیابی به اهداف عالی‌ه فردا حماسه شده‌اند.

نمونه‌هایی از حماسه در اسلام

از زمان بعثت پیامبر اسلام وقایع متعدد و بزرگی برای به ثمر نشستن درخت اسلام رخ داده است که می‌توان آنها را حماسه نامید. برای درک صحیح واژه‌ی پر مغز حماسه

لازم است اشاراتی در باب حماسه‌های به وجود آمده در اسلام بشود.

حماسه مردم‌سازی در ۱۳ سال تبلیغ پیامبر اسلام در مکه.

حماسه دولت‌سازی ۱۰ ساله حکومت پیامبر در مدینه. حماسه شکست عمر بن عبدو در مقابل حضرت علی (ع). دفاع حضرت زهرا (س) از ولایت به مانند یک حماسه بود.

عاشورا حماسه‌ای بزرگ بود.

بزرگانی چون ابوذر، مقداد، عمار و یاسر حماسه‌سازان بزرگ اسلام بودند. و ده‌ها حماسه در عرصه‌های نبرد با دشمنان اسلام از سوی مسلمانان خلق گردید.

نمونه‌هایی از حماسه در اروپا

مهمترین حماسه‌ای که در اروپا به وجود آمد، رنسانس یا دوره‌ی نوزایی بود. رنسانس^۲ جنبش فرهنگی مهمی بود که آغازگر دورانی از انقلاب علمی و اصلاحات مذهبی و پیشرفت هنری در اروپا شد. عصر رنسانس، دوران گذار بین سده‌های میانه و دوران جدید است. جنبش رنسانس در سده چهاردهم در شمال ایتالیا شکل گرفت و در سده پانزدهم میلادی، شمال اروپا را نیز فرا گرفت. رنسانس، یک تحول ۳۰۰ ساله‌است که از فلورانس آغاز شد و در انگلستان پایان یافت.

حماسه دیگری که اروپا آن را تجربه کرده است انقلاب صنعتی بود. این انقلاب اواسط قرن هجدهم با دگرگونی‌های بزرگ در صنعت، کشاورزی، تولید و حمل و نقل در انگلستان آغاز شد. این انقلاب نحوه‌ی زندگی مردم در اروپا را به شدت تغییر داد.

شایان ذکر است که حماسه‌های بزرگ دیگری در اروپا به وجود آمده است که پرداختن به آنها از حوصله این بحث خارج است.

نمونه‌هایی از حماسه در ایران

در ایران نیز وقایع گوناگون و بزرگی رخ داده است که

با خلق حماسه‌های بزرگ در جهت رشد و اعتلای خود تلاش بی‌حد و حصر داشته‌اند و در همه حال پیروز و سربلند بوده‌اند. این حماسه‌ها یک درس بزرگ به همراه خود داشته و دارد و آن این است، آنچه مردم بخواهند و به شکل مطالبه‌ی عمومی مطرح شود، راهی به جزء تحقق وجود نخواهد داشت. ایرانیان، استثمار و استعمار را با خلق حماسه‌های شگرف پشت سر گزارده‌اند و این نشان می‌دهد که هیچ‌گاه در مقابل استبداد و یاغی‌گری کوتاه نخواهند آمد.

اینکه امروز مقام معظم رهبری شعار «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی» را مطرح فرمودند در واقع پاسخی شفاف و واضح به سلطه‌گران غربی داده‌اند و آن این است که ملت ایران برای عبور از بحران‌ها همواره آماده بوده و در شرایط حساس و بغرنج حماسه‌های بزرگی خلق می‌کنند. در واقع مقام معظم رهبری با مطرح کردن شعارهای مختلف در سالیان متمادی سعی داشته‌اند که ضمن مطرح ساختن نقاط ضعف، به تقویت نقاط قوت بپردازد و خط و مشی کلی مسئولان و مردم را در مواجهه با مشکلات مختلف مشخص سازند.

تاریخ نامگذاری سال‌ها در ایران

در جریان جنگ ۸ ساله‌ی تحمیلی خسارت‌های زیادی به کشور وارد شد و لازم بود کشور در جهت ثبات اقتصادی و سیاسی حرکت کند. تحقق چنین مهمی جزء با همدلی و همکاری مردم و مسئولین مقدور نبود. حتی در جریان جنگ تحمیلی اگر پشتوانه مردم و همت مسئولین نبود شاید به ثمر نشستن انقلاب میسر نمی‌شد. از این حیث برای همگام شدن مردم و مسئولین نیاز به ایجاد هدف مشترکی بود که مقام معظم رهبری با مطرح کردن شعار هر سال و تعیین خط و مشی‌های کلی تا حدی کار را آسان می‌کرد.

از این حیث سعی می‌شود با تشریح شعارهای اقتصادی مطرح شده از سوی مقام معظم رهبری اهتمام ایشان را نسبت به مسائل اقتصادی نشان دهیم. این سال‌ها و نام‌ها عبارتند از:

۱۳۷۲: سال عدالت اجتماعی.

تحت عنوان حماسه از آنها یاد کرد. قطعاً وقوع چنین حماسه‌هایی همگام و همراه با تغییرات و تحولات گسترده بوده است. در این جا به ذکر پاره‌ای از این حماسه‌ها پرداخته می‌شود.

در ۱۴ مرداد سال ۱۳۸۵: مقدمات تبدیل حکومت استبدادی به حکومت مشروطه در نتیجه‌ی تلاشهای علمای اسلام در دوره مظفرالدین شاه قاجار و سپس در دوره محمدعلی شاه قاجار فراهم شد. به عبارت دیگر شکل و شمایل و ساختار حکومت ایران تغییرات گسترده‌ای یافت، که یکی از دستاوردهای آن نیز تشکیل مجلس شورای ملی در تهران و تصویب اولین قانون اساسی ایران در تاریخ ۱۴ مهر سال ۱۳۸۵ بود.

در ۱۷ اسفند ۱۳۲۹: قانون ملی شدن صنعت نفت با بسترسازی علمای اسلام و پیگیری‌های دکتر مصدق و امضای همه اعضای کمیسیون مخصوص نفت در مجلس شورای ملی ایران به مجلس ارائه و تصویب گردید.

در جریان این واقعه بزرگترین حماسه در تاریخ ایران رقم خورد و مقدمه‌ی جلوگیری از غارت ثروت ملی (نفت) توسط قدرتهای اروپایی و آمریکایی به وجود آمد.

در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷: کم نظیرترین اتفاقی که می‌توان در تاریخ ایران نام برد پیروزی انقلاب اسلامی و سقوط نظام شاهنشاهی بود. در این حماسه مردم دست به دست یکدیگر داده و ساختار حکومتی ایران را دستخوش تغییرات بسیاری قرار دادند.

تکمیل این پروسه در جریان همه‌پرسی و با رأی ۹۸,۲ درصد مردم به نظام جمهوری اسلامی در ایران در ۱۲ فروردین سال ۱۳۵۸ انجام شد.

جنگ تحمیلی ۸ ساله ایران را نیز می‌توان حماسه دیگری نامید که از آن نیز ایرانیان سربلند بیرون آمدند. این جنگ از تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ با درگیری‌های پراکنده مرزی بین دو کشور ایران و عراق و یورش همزمان نیروی هوایی عراق به ده فرودگاه نظامی و غیرنظامی ایران و تهاجم نیروی زمینی این کشور در تمام مرزها شروع شد و در تاریخ ۲۷ تیر ۱۳۶۷ با پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت توسط ایران خاتمه یافت.

در واقع مشخص می‌شود که ایران و ایرانی تا به امروز

آسیب شناسی مسائل سیاسی کشور

آسیب شناسی مباحث سیاسی کشور در بسیاری از موارد بایستی مقدم بر اقتصاد باشد. این آسیب شناسی خصوصاً بایستی در زمینه برگزاری انتخابات ریاست جمهوری انجام شود.

یکی از مشکلات سیاسی که هر چهار سال یکبار دامن کشور را می‌گیرد و اخیراً نیز اپیدمی شده، این است که با داغ شدن تنور انتخابات سر و کله‌ی گروه‌هایی پیدا می‌شود که خود را حزب سیاسی می‌نامند و هر کدام نماینده و یا نمایندگانی را روانه بازار انتخابات می‌کنند. اما پس از اتمام انتخابات نه دیگر اسمی از احزاب به میان می‌آید و نه دیگر آنها نسبت به عملکرد کاندیدای معرفی شده از سوی خود پاسخگو هستند. حتی در پاره‌ای از موارد اگر کاندیدای مورد وثوق آنها در گذشته کارنامه‌ی ضعیفی داشته باشد سریعاً شاخه‌ی فعالیت خود را تغییر داده و حزبی جدید متولد می‌شود. گاهی اوقات برای مذمت ابر قدرت‌های اقتصادی، احزاب و شکل‌گیری آنها مورد شماتت قرار می‌گیرند و منتسب به حکومت‌های بورژوازی^۴ می‌شود. قاعدتاً با این‌گونه برخوردها و این موضع‌گیری‌ها نمی‌توان مسائل سیاسی و به تبع آن مسائل اقتصادی کشور را سروسامان داد. ابتدا مسئولین باید تکلیف خود را با دو مسأله روشن کنند. اینکه آیا قدرت سیاسی خوب است یا بد؟ و اینکه احزاب باید در ایران به وجود آیند یا خیر؟ در پاسخ به سوال اول می‌توان چنین ادعان داشت که قدرت، فی‌نفسه بد نیست. اگر قدرت ذاتاً بد بود رسول بزرگوار اسلام هیچ‌گاه درصدد کسب قدرت سیاسی برای ترویج و تثبیت حکومت اسلامی خود بر نمی‌آمد.

۱۳۷۳: سال صرفه‌جویی.

۱۳۷۴: سال وجدان کاری، انضباط اجتماعی، انضباط اقتصادی.

۱۳۷۵: سال ضرورت پرهیز از اسراف و حفظ ثروت و منابع عمومی کشور.

۱۳۷۷: سال صرفه‌جویی و پرهیز از اسراف، قناعت و پایداری بر مواضع اسلامی و انقلابی.

۱۳۷۸: سال «نوآوری و شکوفایی» و «اتحاد ملی، انسجام اسلامی» همچنین سال امام خمینی به دلیل همزمانی آن با یکصدمین سال تولد ایشان نامگذاری شد.

۱۳۸۰: سال اقتدار ملی و اشتغال‌آفرینی و همچنین سال «گفتگوی تمدن‌ها» نام گرفت.

۱۳۸۷: سال نوآوری و شکوفایی.

۱۳۸۸: سال حرکت به سمت اصلاح‌الگوی مصرف.

۱۳۸۹: سال همت مضاعف، کار مضاعف.

۱۳۹۰: سال جهاد اقتصادی.

۱۳۹۱: سال تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی.

۱۳۹۲: سال حماسه‌ی سیاسی و حماسه‌ی اقتصادی.

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید از ۲۴ نامگذاری که از سال ۱۳۶۹ انجام شده است، ۱۳‌تای آنها رنگ و بوی اقتصادی دارد. در واقع این نشان می‌دهد که مقام معظم رهبری نسبت به مسأله‌ی اقتصاد تا چه حد دغدغه دارند. البته در شعار امسال حماسه‌ی سیاسی مقدمه‌ی حماسه‌ی اقتصادی شده است.

چرا که قاعدتاً تا ساختار سیاسی کشور تقویت نشود و افرادی که در این جایگاه قرار می‌گیرند دلسوز و آگاه به امور نباشند، حماسه‌ی اقتصادی نیز شکل نخواهد گرفت^۵.

4 Bourgeoisie

بورژوازی، در اصطلاح مارکسیستی، به معنای سرمایه‌داران، سوداگران، پیشه‌وران و دارندگان مشاغل آزاد است، در برابر پرولتاریا که تنها با فروش نیروی کار خود می‌زید. برحسب این طبقه‌بندی، بورژوازی از سویی به سرمایه‌داران صنعتی و سرمایه‌داران مالی، و از سوی دیگر، به بورژوازی بزرگ (کاپیتالیست‌ها) و خرده‌بورژوازی (پیشه‌وران خرده‌پا، دکانداران، و دیگرانی که سطح زندگی‌شان خیلی بالاتر از سطح زندگی پرولتاریا نیست) تقسیم می‌شود.

۳ ادامه‌ی نامگذاری سال‌ها در زیر مشخص شده است:

۱۳۶۹: سال تحول درونی و اصلاح امور. ۱۳۷۰: سال صبح روشنی. ۱۳۷۱: سال تحکیم معنویت. ۱۳۷۶: سال توجه به معنویات و فضایل اخلاقی. ۱۳۷۹: سال امام علی به دلیل وجود دو عید غدیر در آن سال بود. ۱۳۸۱: سال «عزت و افتخار حسینی» به دلیل تقارن ماه محرم قمری در فروردین و اسفند ماه همان سال. ۱۳۸۲: سال خدمت گذاری. ۱۳۸۳: سال پاسخگویی مسئولین. ۱۳۸۴: سال همبستگی ملی و مشارکت عمومی. ۱۳۸۵: سال پیامبر اعظم (ص)، به دلیل قرار داشتن دوبار تاریخ وفات پیامبر، به تاریخ قمری، در تقویم بود. ۱۳۸۶: سال اتحاد ملی، انسجام اسلامی.

حرمت و ریختن آبروی یکدیگر هستند. اتفاق نامبارک دیگر این است که برخی افراد ائتلاف‌هایی به وجود می‌آورند که به شرط برد یک نفر از این ائتلاف، قدرت بین مابقی تقسیم شود. این روش چه بسا خطرناکتر از روش اول است. این حرکت به مثابه چرخش قدرت بین یک سری افراد مشخص است و چون پست و مقامها بین آنها جابجا می‌شود قطعاً نسبت به عملکرد گذشته خود مؤخذه نخواهند شد. این به معنی تمرکز قدرت است که قاعدتاً زمینه ساز فسادهای بزرگتر خواهد بود.

مسئولین باید بدانند که اگر به بازی جابجایی قدرت و ملق زدن در پست و مقام‌های مختلف بپردازند در آینده‌ای نه چندان دور حضور، همراهی و اعتماد مردم را از دست خواهند داد. سال ۱۳۹۲ را مقام معظم رهبری سال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی نامگذاری کرده اند، حماسه‌ای که بازیگران اصلی آن مردم خواهند بود. مردم زمانی به بازی ادامه می‌دهند که بدانند مسئولین، دلسوز و آگاه به مشکلات آنها هستند، اینکه مسئولین خادم آنها هستند نه مخدوم.

در اینجا نقش رسانه‌های جمعی به شدت پر رنگ می‌شود. حداقل انتظار این است که کارنامه‌ی کاندیداهای ریاست جمهوری و برنامه کاری آنها برای آینده دربرنامه‌ای زنده توسط کارشناسان خبره حلاجی شود. همچنین در جریان عملکرد مسئولین، آنها را پی در پی زیر ذره بین داشته باشند. این موضوع هم از ورود افراد ناتوان به این عرصه جلوگیری می‌کند، هم اهتمام مردم نسبت به حکومت بیشتر خواهد شد و هم زمینه مشارکت مردم در عرصه‌ی سیاسی به خصوص انتخابات افزایش خواهد یافت.

راهکارهای تحقق شعار حماسه‌ی سیاسی

برای تحقق شعار حماسه سیاسی چند نکته اساسی بایستی مد نظر مردم و مسئولان باشد. یکی این که حماسه‌ی سیاسی مقدمه‌ی حماسه اقتصادی است، و دوم اینکه نقش مردم در این بین از مسئولین بیشتر است. اما برای پاسخ به این سوال که، چه باید کرد تا زمینه تحقق شعار حماسه سیاسی به وجود آید می‌توان بیان داشت که چندین شرط لازمه‌ی تحقق چنین مهمی است که در زیر

ناگفته نماند قدرتی که موجبات فساد حاکمان را به وجود آورد همواره از سوی پیامبر اکرم و ائمه‌ی اطهار مورد مذمت قرار گرفته است. آنها قدرت را برای تحقق عدالت اجتماعی، اشاعه‌ی دین اسلام و جلوگیری از ضایع کردن حق مستضعفین و مستمندان می‌خواستند، نه برای حاکم بودن و امر و نهی کردن. در واقع هدفی که در نتیجه دستیابی به قدرت مورد اهتمام است موجبات خوبی یا بدی آن را تعیین می‌کند. قدرتی که زمینه گسترش عدالت اجتماعی را فراهم کند قطعاً مورد تائید همگان است.

در پاسخ به سوال دوم می‌توان چنین اذعان داشت که در گام اول حکومت بایستی تکلیف خود را با تشکیل و تقویت احزاب مشخص کند. متأسفانه امروز احزاب به شکل قارچ گونه از گوشه و کنار می‌رویند. چند تن در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و چون نسبت به مسأله‌ی واحدی اتفاق نظر دارند سریعاً تولد حزب جدید را اعلام می‌کنند. البته تنها نامی که نمی‌توان برای آنها برگزید، حزب است. چرا که اینان بیشتر به گروه، هیئت، باند یا غیره می‌مانند تا حزب. زیرا عمدتاً رویش فصلی دارند، حول محور یک مسأله‌ی مشخص شکل می‌گیرند، فاقد برنامه بلندمدت هستند، نسبت به عملکرد افراد خود پاسخگو نیستند، یک شبه تشکیل و منحل می‌گردند، ریشه فامیلی یا قومیتی دارند و تنها در صدد کسب قدرت بیشتر هستند.

اصول اولیه یک حزب واقعی عبارت است از:

۱. برنامه‌ی بلندمدت نسبت به تمام امور داشته باشند.
۲. فعالیت آنها منوط به دوره‌ی خاصی نباشد. مثلاً انتخابات ریاست جمهوری.
۳. نسبت به عملکرد خود براساس برنامه پیشنهادی پاسخگو باشند.

اتفاق نامیمونی که اخیراً در جریان است، این است که هر کس در هر قامتی به خود اجازه می‌دهد کاندیدای ریاست جمهوری کشور بزرگ ایران بشود. این افراد عموماً هیچ برنامه‌ای برای مسائل کشور ندارند و تنها با کلی‌گویی درصدد کسب قدرت هستند. این شائبه وجود دارد که برخی از اینان نسبت به مسائل کشور آگاهی چندانی ندارند و مشکلات مردم را به درستی درک نمی‌کنند، تنها به دنبال کسب قدرت به هر قیمتی حتی به قیمت هتک

به آنها پرداخته می‌شود:

اول: حضور حداکثری مردم در انتخابات ریاست جمهوری و شورای شهر از مهمترین آنها می‌باشد. بدون تردید یکی از ابزارهای تأثیرگذار و تعیین کننده در ارزیابی سیاسی دولت‌ها در حاکمیت کشورها، پشتوانه مردمی است که در بستر مردم سالاری و دموکراسی در دو جلوه انتخابات و فراخوان های خیابانی متجلی می‌شود. از این حیث لازمه ی پشت سر نهادن قتل مرتفع سیاسی کشور خلق حماسه حضور یا حماسه شعور در انتخابات پیش رو است. قاعدتاً بعد از حوادث انتخابات سال ۱۳۸۸ توجه رسانه های بین المللی و جامعه جهانی به انتخابات حاضر بیشتر خواهد بود.

دوم: مشارکت و حضور تمامی سلايق و جریان های معتقد به جمهوری اسلامی در انتخابات می‌باشد. در این باره رهبر معظم انقلاب شرکت در انتخابات را هم حق و هم وظیفه همه دانسته و معتقدند همه کسانی که به نظام جمهوری اسلامی و به استقلال و آینده کشور معتقد بوده و اهمیت می‌دهند و دلشان برای منافع ملی می‌سوزد، باید در انتخابات شرکت کنند. کما اینکه معظم له روی گرداندن از انتخابات را مناسب کسانی می‌داند که با نظام اسلامی مخالفند.

سوم: پرهیز از سیاه نمایی و نگرش سیاه و سفید به وضعیت جاری و القای آن به جامعه، چرا که بیان واقعیت‌ها زمینه تحقق بیشتر را فراهم می‌کند.

چهارم: بالا رفتن قدرت پذیرش نقاط ضعف و در پاره ای موارد اشتباهات توسط مسئولین

پنجم: هماهنگی، اتحاد و تعامل بین مردم و مسئولان لازمه تحقق حماسه سیاسی است.

آسیب شناسی مسائل اقتصادی کشور

بحث و بررسی در مورد مشکلات اقتصادی ایران و بیان راه حل برای آن، کار ساده ای نیست. اما برجستگی بسیاری از معضلات به حدی است که می‌توان به سادگی بر روی آن انگشت گذاشت. بدیهی است تمرکز بر روی مشکلات به معنی نفی تلاش‌ها و دستاوردهای کشور نیست. برکسی پوشیده نیست که اقتصاد نقش مهمی در زندگی افراد،

بینش آنها، سیاست و در یک کلمه در تار و پود جامعه دارد. اقتصاد را افراد جامعه می‌سازند و در واقع سیستمی است که چهارچوب آن را وضعیت سیاسی، فرهنگی و سیاست های اقتصادی کشور می‌سازند. لذا هر جا کاستی و عدم تعادلی در هر کدام از این بخشها وجود داشته باشد تعادل کل سیستم به هم خواهد خورد. در اینجا به پاره ای از این مسائل پرداخته می‌شود.

نظام تدبیر به معنای برنامه ریزی، اجرا، کنترل و اصلاح به موقع سیاستهای اقتصادی در کشور عموماً کند، درمواقعی غیر شفاف و بعضاً با تداخل در وظایف قوای مختلف است. عدم انضباط در سیاستهای پولی و مالی خصوصاً سیاستهای پولی در سالهای اخیر یکی دیگر از معضلات است. عرضه بدون برنامه پول و به تبع آن افزایش پول در گردش و عدم وجود ثبات در سیاست های ارزی باعث کاهش ارزش پول ملی و قدرت خرید آن گردیده است.

تعامل کم‌رنگ دولت و مردم یکی دیگر از مسائل است. در رابطه ی بین دولت و مردم، اعتماد و اطمینان کاملی باید به وجود آید. در واقع به واسطه ی افزایش درآمد از محل فروش نفت اصولاً دولت و ملت هر کدام راه خود را رفته و خواسته یا نخواستہ نتوانسته اند اعتماد لازم جهت ایجاد منافع مشترک را به دست آورند، که این به معنی ناکامی در ایجاد سرمایه اجتماعی است.

کمبود سرمایه انسانی و نیروهای متخصص از یک طرف و ایجاد بسترهای لازم جهت بکارگیری مناسب آنها از طرف دیگر از جمله مشکلات کشور است. شکی نیست که جامعه را افراد می‌سازند و افراد متخصص مطمئناً کاراثر عمل خواهد نمود. ایران نه تنها از کمبود و توازن نیروی انسانی متخصص در گذشته و به نوعی در زمان حال رنج می‌برد بلکه همواره با تهدید فرار مغزها و از دست دادن توان ذهنی و فکری این افراد روبرو بوده است.

مسائل فرهنگی، یکی دیگر از مشکلاتی است که اقتصاد ایران با آن روبرو است. در واقع برخی از ضد ارزشهای حاکم بر جامعه در تقابل با ایجاد سرمایه اجتماعی است و دستیابی به توسعه ی اقتصادی را با مشکل مواجه می‌سازد. از جمله عدم اطمینان به آینده، پایین بودن وجدان کاری، و غیره.

خواهد نمود. وجود یک اقتصاد تک محصولی و رانتهی و پافشاری برای استمرار آن از دیگر مسائل است. در صورتی که مقام معظم رهبری برای عبور از بحران‌های امروز و فردا بحث اقتصاد مقاومتی را مطرح و نسبت به اجرایی شدن آن بارها تأکید داشته‌اند. ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی یکی از مقدمه‌های شکل‌گیری اقتصاد مقاومتی است که از چندین سال قبل مطرح بوده اما به صورت مجدانه با آن برخورد نشده است. همچنین به نتیجه رسیدن طرح هدفمندی یارانه‌ها بسیار در این مسیر موثر خواهد بود. حال اگر به تمامی مشکلات فوق بحث تحریم‌های برنامه‌ریزی شده کشورهای ابرقدرت اقتصادی، تورم، بیکاری و غیره اضافه شود به خوبی نمایانگر وضعیت اقتصادی کشور می‌باشد.

راهکارهای تحقق شعار حماسه‌ی اقتصادی

برای تحقق شعار حماسه اقتصادی سه ضرورت جدی باید مد نظر باشد که قاعدتاً این ضرورتها در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله توسعه کشور، و راهی برای حل مسائل اقتصادی ایران (خارجی و داخلی) است، که عبارتند از:

ضرورت نخست، رونق و تقویت تولیدات ملی و توجه روز افزون به تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی است. این در حالیست که باید مکانیسم‌هایی نیز اندیشید که در چارچوب آن وابستگی کشور به درآمدهای حاصل از فروش نفت به طور فزاینده‌ای کاهش یافته و منابع دیگر جایگزین آن شود.

ضرورت دوم، توجه به اقتصاد مقاومتی است. از این حیث لازم است که دولت‌ها، صنعتگران، کشاورزان، سرمایه‌داران و کارآفرینان، پژوهشگران علمی، طراحان علمی و صنعتی به این وظیفه اخلاقی بزرگ عمل کرده و نسبت به تحقق آن اهتمام ورزند تا اقتصاد غیرنفتی و مردمی جایگزین شود. ضرورت سوم، به سرانجام رساندن طرح هدفمند کردن یارانه‌ها است. در واقع یکی از پیش شرط‌های تحقق اقتصاد مقاومتی، گریز از اقتصاد رانتهی و تقویت تولید ملی، به سرانجام رساندن طرح هدفمندی یارانه‌ها می‌باشد.

بروکراسی اداری و دیوان سالاری اگر چه فی‌نفسه منفی نیست اما به علت شفاف نبودن آن در ایران، عموماً زمینه‌هایی برای فساد و از طرفی دیگر تسویه حساب‌های شخصی ایجاد نموده است.

مشکلات مربوط به بخش کشاورزی از قبیل قانون ارث و نامشخص بودن مالکیت زمین‌های کشاورزی از یک طرف و مسائل مربوط به نظام توزیع محصولات کشاورزی و زیرساخت‌های آن، کمبود آب و عدم اشتغال نیروهای متخصص و تحصیل کرده از طرف دیگر شرایطی را ایجاد نموده است که بخش کشاورزی کارکردهای خود را نداشته باشد.

بیکاری ساختاری مساله دیگر است. از آنجا که تغییر ساختارهای اقتصادی در ایران عمدتاً با دانش و تکنولوژی داخلی انجام نشده است لذا بیکاری ایجاد شده از تغییر این ساختار با ایجاد شغل در سایر بخش‌ها همراه نبوده و از طرف دیگر برای آموزش این افراد برنامه مشخصی وجود نداشته است.

ضعف در امکانات زیربنایی خصوصاً شبکه راه، راه آهن و اسکله‌ها و زیرساخت‌های گردشگری همچون هتل و رستوران و اماکن تفریحی و رفاهی و غیره که در توسعه بازرگانی داخلی و خارجی نقشی کلیدی دارند.

عدم هماهنگی بین نظام آموزشی کشور و تحصيلات دانشگاهی با نیازهای تخصصی عرصه‌ی اقتصادی در جامعه. تمرکز توسعه تحصيلات و آموزش عالی بایستی متناسب با نیاز بازار کار جامعه و در نظر گرفتن بازار کار و رعایت نسبت‌های استاندارد باشد، که عدم توجه کافی به آن یکی از مشکلات دیگر است.

دسترسی محدود به اطلاعات خصوصاً از نوع صحیح و قابل اعتماد آن، مشکل نظام اطلاعاتی کشورهای در حال توسعه است. لذا در بعد دسترسی به اطلاعات، تصمیم‌گیری براساس اطلاعات و نتیجه‌گیری از آنها تقریباً به صورت لاینحل باقی مانده است. گردش اطلاعات در جامعه بایستی مدبرانه و به موقع و کافی باشد.

کمبود تشکل‌ها و نهاد‌های مدنی جهت پیگیری مطالبات قشرهای مختلف و جلوگیری از فساد و تبعیض و کج‌روی یکی دیگر از مشکلات ساختاری اقتصادی ایران است که در بعد فردی و اجتماعی مشکلات عدیده‌ای ایجاد

جهت اصلاح نظام مالیاتی اشاره می‌فرمایند:
الف- مالیات را به گونه‌ای تنظیم کن که به صلاح مالیات دهندگان باشد.

ب- تا نظام مالیاتی و امور مالیات دهندگان اصلاح نشود، امور دیگر اقشار جامعه اصلاح نخواهد شد، زیرا همه مردم نان خور مالیات و مالیات دهندگانند.

ج- باید هدف آبادانی کشور باشد نه جمع‌آوری مالیات، چرا که مالیات جز با آبادانی فراهم نمی‌گردد.

د- اگر مردم از سنگینی مالیات، خشکسالی و غیره شکایت کردند، به ایشان تخفیف بده تا امورشان سامان گیرد.

ه- هرگز تخفیف دادن در مالیات تو را نگران نسازد، زیرا این سبب آبادانی شهرها، گسترش عدالت میان مردم و تعریف و ستایش مردم از تو می‌گردد و اگر در آینده کاری پیش آید و بر عهده مردم بگذاری با شادمانی خواهند پذیرفت.

۶- اهمیت به تجارت و صنعت

۷- نظارت بر بازار و رسیدگی به امور آن

۱-۷- اقدامات آموزشی

۲-۷- اقدامات عملی

۱-۲-۷- مشخص کردن گروهی از افراد معتمد جهت

نظارت و بررسی مشکلات بازار

۲-۲-۷- مجازات گران فروشان، معتکران و کم فروشان

با توجه به گزارش ناظران بازار

۳-۲-۷- مجازات بسیار شدید ناظران بازار در صورت

تخلف و دریافت رشوه

۸- اهمیت به بخش کشاورزی

۹- نظام توانمند بیمه و بازنشستگی

اگر این طرح به حالت تعلیق درآید شاید هیچ‌گاه دیگر نتوان آن را اجرایی کرد و از حسنات آن در بلندمدت بهره برد. به عبارت بهتر تحول ساختار اقتصادی کشور مستلزم حضور و وجود دو بال در کنار یکدیگر است که یکی اقتصاد مقاومتی و دیگری هدفمند کردن یارانه هاست. در اینجا هدفمند کردن یارانه‌ها یکی از الزامات و مقدمه‌ی اقتصاد مقاومتی می‌باشد.

درس گرفتن از بزرگان دین

حسن ختام مباحثی که تا بدین جا مطرح شد، به الگوی رفتاری حضرت علی (ع) در حوزه سیاست و اقتصاد مزین می‌شود تا با درس گرفتن از آنها بتوان مقدمه تحقق شعار حماسه سیاسی و اقتصادی را به وجود آورد. حضرت علی (ع) برای قوام حکومت اسلامی و انسانی خویش اصول عملکردی خود را در حوزه سیاست و اقتصاد، بر حفظ حرمت انسانی و شئون اسلامی گزارده‌اند. از این حیث لازم است به جهت یادآوری و تفهیم هر چه بهتر، به تشریح مختصر برخی از آن‌ها پرداخته می‌شود. این اصول عبارتند از:

۱- فقرزدایی و گسترش عدالت اجتماعی

۱-۱- همدردی مسئولین با فقرا

۲-۱- برخورد با انگلهای اقتصادی

۱-۲-۱- بازگرداندن ثروتهای بادآورده و نامشروع

۲-۲-۱- جلوگیری از سوء استفاده اطرافیان مسئولین

۳-۲-۱- مبارزه با احتکار و گران‌فروشی

۳-۱- توجه به محرومان در تعیین بودجه‌های اقتصادی

۲- مساوات

۱-۲- برخورداری افراد هم‌رتبه از حقوق و مزایای یکسان

۲-۲- برخورداری از شرایط یکسان جهت فعالیت‌های

اقتصادی

۳-۲- فراهم نمودن امکانات عمومی برای همه افراد

جامعه

۳- ریشه‌یابی علل تنگناهای اقتصادی

۴- امنیت اقتصادی

۵- اصلاح نظام مالیاتی

امام معصوم (ع) در نامه ۵۳ نهج البلاغه به نکات مهمی

سخن آخر

بی شک برای تحقق و به واقعیت تبدیل شدن تمامی موارد ذکر شده بایستی حماسه‌ی بزرگ به وجود آید. حماسه‌ی در عرصه اقتصاد و سیاست. حماسه‌ی که بدون حضور مردم، بدون پشتوانه‌ی مردم و بدون دلگرمی آن‌ها محقق نخواهد شد. در واقع بازیگر اصلی شعار امسال دولت و مسئولین نخواهند بود بلکه این مردم هستند که با حضور خود در گام اول دشمنان خارجی و بدخواهان داخل کشور را به عقب می‌رانند.

قاعدتاً حضور مردم مستلزم تقویت مراودات و اعتمادسازی بین مردم و مسئولین می‌باشد. در واقع مسئولین کشور هر چه با عملکرد خارج از عرف خود بر اذهان جامعه خدشه وارد کنند، مردم را در تنگنا و گرفتاری قرار دهند و درست سر بزنگاه انتخابات، شعار همکاری و همیاری و مردم‌داری را سر دهند قاعدتاً مورد شماتت قرار خواهند گرفت. بهتر است از بزرگان دین مثل مولای متقیان علی (ع) درس گرفته شود. حماسه‌ی سیاسی و اقتصادی تنها و تنها با حضور حماسی مردم تحقق می‌یابد. این نکته‌ی است که مقام معظم رهبری بارها به مسئولین متذکر شده‌اند.

منابع

- ۱- علیزاده محمد علی و لطفی نقی (۱۳۸۱)، تاریخ تحولات اروپا در قرون جدید: از سقوط قسطنطنیه تا انقلاب کبیر فرانسه (۱۷۸۹-۱۴۵۳). سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). ص ۳۰۴
- ۲- رالف گالتویت جین، ترجمه‌ی علی بابایی غلامرضا (۱۳۹۱). تاریخ سیاسی ایران از شاهنشاهی هخامنشی تا کنون

۳- پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری

(www.leader.ir)

۴- ویکی پدیا (fa.wikipedia.org)

۵- سایت خبری تحلیلی الف (www.alef.ir)

۶- سایت خبری تحلیلی آفتاب

(www.aftabnews.ir)

